SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1431

av Anna Wallentheim och Linnéa Wickman (båda S)

Rätten till en rökfri bostad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur bostadsrättsföreningar kan ges tydligare lagstöd för att besluta om rökfria fastigheter, balkonger och uteplatser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka möjligheterna att förebygga och åtgärda ofrivillig exponering för tobaksrök i flerbostadshus, oavsett upplåtelseform, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det egna hemmet ska vara en plats för trygghet, vila och återhämtning. Ingen ska behöva utsättas för grannars tobaksrök i sin egen bostad.

Passiv rökning innebär väl dokumenterade hälsorisker. Exponering för tobaksrök kan bland annat öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar, lungcancer och luftvägsbesvär. Barn och personer med astma eller andra luftvägsproblem är särskilt känsliga.

I flerbostadshus kan tobaksrök från balkonger, uteplatser och angränsande lägenheter spridas in i andra bostäder genom öppna fönster, ventilation och otätheter i byggnaden. För den som drabbas kan det innebära att fönster måste hållas stängda, att balkongen inte kan användas eller att den egna bostaden periodvis fylls av tobaksrök.

Det finns därför behov av tydligare förutsättningar för att skapa rökfria boendemiljöer. I dag är bostadsrättsföreningars möjligheter att införa generella

begränsningar av rökning juridiskt begränsade och i vissa avseenden oklara. Det bör utredas hur föreningarna kan ges tydligare lagstöd för att besluta om rökfria fastigheter, balkonger och uteplatser. Reglerna behöver samtidigt utformas med hänsyn till föreningsdemokratin, redan upplåtna bostadsrätter och den enskildes rättssäkerhet.

Problemet är inte begränsat till bostadsrätter. Även boende i hyresrätter kan ofrivilligt utsättas för tobaksrök från grannar och gemensamma utrymmen. Därför behöver möjligheterna att förebygga och åtgärda sådan exponering stärkas i alla typer av flerbostadshus.

Det behövs bättre förutsättningar för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar att förebygga spridning av tobaksrök, exempelvis genom åtgärder kopplade till ventilation, otätheter och byggnadens utformning. Det behövs också tydligare vägledning om ansvar och vilka åtgärder som kan vidtas när boende återkommande utsätts för tobaksrök.

Ingen ska behöva begränsa användningen av sitt eget hem för att undvika grannars tobaksrök. Genom tydligare lagstöd för rökfria bostadsrättsföreningar och stärkta möjligheter att förebygga och åtgärda ofrivillig exponering i flerbostadshus kan fler människor få en tryggare och hälsosammare boendemiljö.

Anna Wallentheim (S) *Linnéa Wickman (S)*